

Gerioð ikki Føroyar til eitt eftirlitssamfelag

Landsstýrið hevur lagt uppskot fyrri tingið um broytingar í skattalógini. Tá vit lesa uppskotið og viðmerkingarnar hjá landsstýrinum, tykja broytingarnar rættliga meinaleysar. Men gevur lögtingið landsstýrinum tær heimildir, sum biðið verður um, kunnu landsstýrið og líkningsarráðið fara undir eina neyva almenna EDV-skráseting av peninga- og ognarviðurskiftinum hjá hvørjum einstøkum skattgaldarar í Føroyum.

Landsstýrið mælir til, at hesi fáu orðini skulu skoytast upp í grein 63, stk. 1 í skattalógini:

»Avrokningarstaðið hevur skyldu til mótvægis skattgaldarunum at gera eina gjølliga sundurgreining av, hvat verður eftirhildið í hvørjari A-inntøku. Landsstýrið kann áseta nærri reglur um sundurgreiningina.»

Við hesi heimild kunnu landsstýrið og líkningsarráðið seta í verk ta skrásetingarskipan, sum teir til fánýtis hava roynt at fáa peningastovnarnar sjálvboðnar at góðtaka.

Landsstýrið og líkningsarráðið vilja hava, at peningastovnarnir skulu skráseta ein hóp av upplýsingum um figgarligu viðurskiftini hjá lønmótakarunum, tá lønirnar verða fluttar.

Sum er, skráseta peningastovnarnir bert A-inntøku og skattin, ið verður tikin av lønini. Men nú vil líkningsarráðið hava, at peningastovnarnir eisini skulu skráseta, um arbeiðsgevarin hevur mótróknad krøv í lønini, og um skattavaldið hevur mótróknad krøv fyrri skattaftirstøður. Eisini skulu gjöld til arbeiðsloysis-tryggingina, samhaldsfasta eftirlønargrunnin o.a. skrásetast í peningastovnum.

Eftir okkara meting hoyra hesar upplýsingar ikki heima í peningastovnum. Tað er ikki uppgávan hjá peningastovnum at skráseta, hvussu figgarjarðarnar hjá fólki eru, og hvussu fólk brúka sínar pengar.

Vit í Fossbankanum vilja stutt sagt ikki hava hesar persónligu upplýsingar savnaðar í bankanum, tí teir eru okkum óviðkomandi. Heldur ein arbeiðsgevari pening aft-

ur í lønini, er hetta peningastovnum óviðkomandi. Hetta er eitt mál millum arbeiðsgevaran og lønmottakaran og ongan annan. Taka skattamyndugleikarnir pening av lønini fyrri skattaftirstøður, er hetta bert eitt mál millum skattavaldið og skattaborgaran.

Grundgevingin fyrri at áleggja peningastovnum hesa uppgávu, er at gera tað lættari hjá lønmottakunum at siggja, hvat er tikið burtur av lønini, áðrenn hon verður útgoldin. Men tað er burturvið at seta eina nýggja skráseting á stovn í peningastovnum til hetta endamál. Tað er uppgávan hjá líkningsmyndugleikum og ikki peningastovnum at greiða skattaborgarunum frá, hvussu nógv fer av lønini til tað almenna.

Tá hetta nú eftir øllum at døma kortini skal noyðast ígjøgnum við lóg, eiga lögtingsmenn at verða greiðir yvir, at tá teir geva landsstýrinum heimild til at áseta nærri reglur um sundurgreiningina, geva teir landsstýrinum og líkningsarráðnum friar hendur til at avgera, hvat skal skrásetast um hvønn einstakan skattaborgara í peningastovnum.

Tað tykist, sum umstígingin stóðugt fær størri heimildir til at seta reglurnar, sum skulu galda í samfelagnum, men skal ein skráseting av so persónligum upplýsingum setast í verk, má minsta kravdið vera, at tað beinleiðis í lógini verður neyvt ásett, hvørjar upplýsingar loyvdar eru at skráseta.

Tvey P-tøl

Landsstýrið og líkningsarráðið ætla nú eisini at seta í verk EDV-skráseting av ognarviðurskiftinum hjá skattaborgarunum.

Hetta er ein onnur prinsipiell broyting í uppskotinum hjá landsstýrinum til broytingar í skattalógini.

Fyri nøkrum árum síðan samtykti lögtingið, at P-talið skuldi knýstast at øllum konto í peningastovnum, so skattavaldið á hvørjum ári kundi fáa eitt fullfiggjað yvirlikt yvir ogn og skuld og rentuinntøkur og rentuútreiðslur hjá hvørjum einstøkum borgara. Hesar upplýsingar skulu brúkast til fyribils

skatta-skrásetingina, álíknungina og skattaftirlitið.

So stór mótsæða hevur verið millum fólk móti hesi skipan, at hon ikki er sett í verk enn. Men nú hava myndugleikarnir funnið uppá ráð. Teir mæla til at geva øllum eitt P-tal afturat.

Men P-talið er vorðið eitt so illavörðið orð, at teir í staðin nevna hetta nýggja talið fyrri ráðtal.

Við nýggja ráðtalinum skal áleggjast peningastovnum at knýta saman allar inn- og útlánskontoir hjá hvørjum einstøkum skattaborgara, og eina ferð um árið senda líkningsvaldinum upplýsingarnar.

Grundgevingin er, at skipanin skal tæna skattaborgarunum. Men tað er burturvið. Skipanin fer at geva skattamyndugleikum eitt amboð, so teir kunnu hava neyvt eftirlit við figgjar- og ognarviðurskiftinum hjá øllum borgarum, eisini viðurskiftum, sum eru skattavaldinum þúra óviðkomandi.

Vanliga hugsanin hjá føroyingum er, at figgjar- og ognarviðurskifti eru eitt sera persónligt mál. Verður skipanin við ráðtalinum sett í verk, rokna vit við, at nokur, sum hava innlån í føroyskum peningastovnum, fara at flyta peningin í útlendskar peningastovnar. Hetta er ikki tí, at nakad dult er við hesum peningi, men tí at tað nú einaferð er so, at nógv fólk í hesum landi vilja sleppa at ráða yvir sínum peningi, uttan at hetta skal vera undir almennum eftirliti í EDV-skráum, sum eitt stórt tal av fólki hevur atgongd til.

Líkningsmyndugleikarnir hava í dag tey neyðugu amboðini til at kunna fremja álíknungina og skattaftirlitið. Teir kunnu biðja peningastovnarnar um upplýsingar um kontoir hjá skattaborgarum, um teir halda, at teir hava brúk fyrri tí.

Ongin figgjardepil

Roynt verður í hesum tíðum at finna aðrar inntøkmøguleikar til kreppurakta føroyska samfelagið. Ein møguleiki, sum liggur framarlaga, er at skipa Føroyar sum ein figgjardepil. Peningastovnarnir hava saman við Tórshavnar Komm-

unu og Føroya Landsstýri kannað hesar møguleikar og fara at kunngerá niðurstøðuna um stutta tíð.

Skipanin við einum figgjardepil ber í sær, at landið skuldi kunna bjóða so góðar treytir viðvíkjandi skatti og avgjöldum, at tað loysir seg hjá útlenskum feløgum at hava pening í feløgum, sum verða stovnað í Føroyum. Verða Føroyar verandi uttan fyrri EF, hava vit sera góðar møguleikar at klára okkum í kappingini við aðrar figgjardeplar.

Vinningurin fyrri føroyska samfelagið er, at hetta útvegar samfelagnum pening og kann útvega arbeiðsplass til tey ung, sum í dag rýma av landinum.

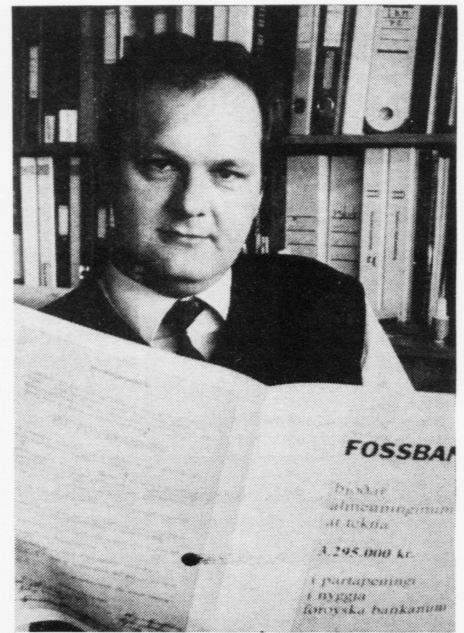
Men ein avgjörd treyt er, at viðurskiftini millum bankarnar og teir, sum eiga peningin, eru fullkomiliga loynilig. Verður skipanin við ráðtali sett í verk, eru sostatt ongir møguleikar fyrri at skipa ein figgjardepil í Føroyum.

Spurningurin um at bankaupplýsingar skulu vera loyniligar, verður ofta knýttur saman við, at eigararnir ynskja at fjala pening fyrri skattavaldinum og øðrum myndugleikum. Men hetta er burturvið. Verður peningur vunnin í Føroyum, sum ikki kemur til skattingar, stendur hesin peningur, í hvussu so er, ikki í føroysku peningastovnum.

Eftirlitssamfelagið

Nú ætlanin er at seta í verk tvær nýggjar skrásetingarskipanir, er vert at steðga á og hugsa um, hvørja leið rættast er at ganga.

Skulu vit gera Føroyar til eitt samfelag, har tað er neyðugt at brúka stóran part av samfelagsorkuni til skipanir, sum skulu hava eftirlit við borgarunum? Ella skulu vit gera skipanirnar so einfaldar, at tað ikki er neyðugt við stórvægis eftirliti? Tí er spurningurin: Eiga vit tíki at gera skattalóginar meira einfaldar, heldur enn at byggja upp eina skjótt vaksandi skattafyrirskipting, og at brúka burtur av orkunni í peningastovnum til at skráseta ein hóp av upplýsingum um skattaborgararnar.

Svarið er einfalt. Lat okkum seta í verk eina bruttoskattskipan við einum rimiliga stórum skattafríum inntøkumarki og einum húsafrádrátti. So er ikki neyðugt at

brúka stóra orku til at hava eftirlit við peninga- og ognarviðurskiftinum hjá borgarunum.

Helgi Fossadal

STATENS PRÆMIEOBLIGATIONSBLÅN 1980/05

Lilla obligationer med serienumre 1001-2000 og løbenumre 11001-12000 incl.

1. AFDELING 12. trækning marts 1992

Følgende præmier er uddrukket											
Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.	Serie løbe nr.
1.000.000	1843 11650	1752 11116	1929 11993	1787 11723	1378 11258	1195 11472	50.000	1752 11845	1965 11096	1793 11840	1378 11272
1377 11567	1034 11161	1783 11830	1792 11205	5.000	1797 11659	1384 11242	1455 11513	1104 11175	1815 11645	1010 11339	1816 11191
1389 11082	1125 11603	1815 11645	1010 11339	1816 11191	1388 11055	1044 11309	1137 11704	1938 11458	1043 11762	1835 11136	1392 11229
500.000	1130 11973	1926 11986	1020 11496	1836 11200	1411 11929	1438 11434	1190 11015	1192 11387	1933 11442	1024 11121	1846 11773
1438 11482	1256 11375	1978 11517	1049 11115	1861 11215	1459 11854	1577 11970	1264 11427	1938 11458	1043 11762	1835 11136	1392 11229
1268 11858	1597 11143	1980 11004	1052 11343	1879 11672	1463 11546	1609 11157	1288 11344	1990 11991	1054 11671	1886 11419	1465 11229
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1815 11777	1362 11117	10.000	1059 11695	1909 11653	1491 11022
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1932 11805	1371 11299	1005 11243	1090 11827	1954 11593	1514 11032
250.000	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064	1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849
1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1369 11531	1582 11545	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464	1026 11347	1126 11584	1981 11465	1523 11432
1358 11918	1693 11812	1010 11010	1141 11212	1996 11269	1573 11162	1416 11118	1704 11655	1125 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548
1428 11377	1740 11111	1215 11068	1142 11153	1068 11389	1934 11548	1504 11800	1426 11547	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800
1014 11559	1495 11202	1006 11653	1085 11847	1960 11097	1515 11800	1062 11769	1505 11820	1008 11210	1112 11070	1967 11171	1517 11064
1357 11097	1404 11398	1016 11117	1113 11693	1968 11451	1518 11849	1227 11886	1543 11525	1021 11198	1118 11449	1971 11815	1522 11432
1340 11548	1597 11513	1056 11790	1126 11258	1987 11633	1539 11899	1367 11123	1416 11464				